

Retouradres Postbus 2232 3500 GE Utrecht

Gemeente Gooise Meren
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 6000
1400 HA Bussum

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**
Meerjarenprogramma
Geluidsanering (MJPG)

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088-7972111
www.rijkswaterstaat.nl

Ons kenmerk
RWS00049-2-4177

Bijlage(n)
Kamerstuk 32 252, nr. 58

Datum 21 november 2016
Onderwerp Meerjaren Programma Geluidsanering

Geacht college,

Met deze brief wil ik u informeren over het Meerjarenprogramma Geluidsanering (MJPG) waar Rijkswaterstaat en ProRail in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) momenteel aan werken. Eerst zal ik het MJPG toelichten met aandacht voor een recent doorgevoerde wijziging in de regelgeving en in de verdere aanpak van het programma. Daarna volgt de planning en welke betrokkenheid van uw gemeente wordt gevraagd om het programma succesvol te kunnen doorlopen.

Het Meerjarenprogramma Geluidsanering (MJPG)

In juli 2012 is de wetgeving voor geluid vanwege rijkswegen en spoorwegen gewijzigd. Naast de introductie van geluidproductieplafonds, om toekomstige toename van geluidshinder te beheersen, is er ook een nieuwe saneringsaanpak vastgesteld om de al bestaande geluidsknelpunten op te lossen. Deze saneringsaanpak is vormgegeven in het MJPG. Als gevolg van het MJPG worden omwonenden van het spoor en de rijksweg met een te hoge geluidsbelasting beter beschermd met maatregelen als stiller asfalt, raildempers, geluidsschermen en geluidsisolatie. De benodigde maatregelen volgen uit akoestische onderzoeken en de daarop gebaseerde saneringsplannen.

Wijziging regelgeving en prioritering in 2018

Recent is door de Staatssecretaris van IenM aan de Tweede Kamer een aanpassing van de regelgeving voorgesteld. Deze wijziging houdt in dat alleen nog maar efficiënte maatregelen getroffen hoeven te worden. Dit betekent onder andere dat erg korte of erg hoge geluidsschermen niet meer worden toegepast, maar dat vaker de woning wordt geïsoleerd met bijvoorbeeld dubbel glas of het aanbrengen van geluiddempende ventilatie. Bescherming voor bewoners in de woning blijft dus overeind.

Naast deze gewijzigde regelgeving is het noodzakelijk om, gegeven de thans beschikbare middelen, keuzes te maken bij de toekomstige prioritering van maatregelen. Vanwege het grote belang van het terugdringen van negatieve (gezondheids)effecten kiest de Staatssecretaris er voor om prioriteit te geven aan de hoogste belaste gevallen. Woningen met de hoogste geluidsbelasting worden daarom gesaneerd met een pakket van bron- en overdrachtsmaatregelen (stiller

wegdek en/of geluidsschermen). Ook woningen met een minder hoge belasting komen aan bod, maar zullen vooral woningsisolatiemaatregelen krijgen. In 2018 vindt er besluitvorming plaats over de uit te voeren maatregelen. Voor de volledige inhoud van het voorstel verwijs ik u naar de bijlage bij deze brief, kamerstuk 32 252, nr. 58.

Planning en afstemming met uw gemeente

Om het gehele proces van de geluidssanering zorgvuldig te doorlopen zal Rijkswaterstaat op verschillende momenten met uw gemeente afstemmen.

- *Akoestisch onderzoek in 2017 en 2018*

Vanaf januari 2017 start de uitvoering van het akoestisch onderzoek op basis van de aangepaste regelgeving voor het MJPG. Begin 2017 wordt daarom eerst de geactualiseerde lijst met saneringsobjecten met uw gemeente afgestemd. Later in 2017 komen de eerste resultaten beschikbaar van het akoestisch onderzoek en ontstaat er een beeld van mogelijke maatregelen. Uiteraard worden ook deze resultaten met uw gemeente gedeeld.

Indien er in uw gemeente mogelijk geluidsschermen zijn voorzien, willen wij het ontwerpproces daarvan graag met u afstemmen. Wij verzoeken in dat geval om hieraan uw medewerking te verlenen. Tijdens het ontwerpproces, zal een omgevingsmanager van Rijkswaterstaat en/of onze opdrachtnemer bij u langskomen.

- *Prioriteringsbesluit in 2018*

In 2018 vindt de prioritering plaats door de Minister van IenM en wordt het definitief maatregelpakket vastgesteld. Ook over de uitkomst van deze prioritering wordt u geïnformeerd.

- *Opstellen (ontwerp-)saneringsplannen vanaf 2018*

Vanaf 2018 stelt Rijkswaterstaat (ontwerp-)saneringsplannen op. Voorafgaand aan de terinzagelegging wordt u geïnformeerd over de inhoud van het voor u relevante plan en de bijbehorende juridische procedure.

Na het onherroepelijk worden van het betreffende saneringsplan, is definitief duidelijk welke maatregelen in uw gemeente uitgevoerd worden.

Inpassingsvisie

Mocht voor uw gemeente een geluidsscherm of -wal worden afgewogen dan zal Rijkswaterstaat in de loop van 2017 daarover contact met u opnemen. Indien u een voorgesteld scherm ongewenst vindt of bijvoorbeeld wilt beperken in hoogte dan is het noodzakelijk dat u dat tijdig in een inpassingsvisie aangeeft.

Contactpersoon binnen uw gemeente

Rijkswaterstaat hecht waarde aan een goed en direct contact met inhoudelijk betrokkenen binnen uw gemeente. Uit eerder (ambtelijk) contact tussen Rijkswaterstaat en uw gemeente over MJPG hebben wij voorlopig onderstaande contactpersoon voor uw gemeente. Klopt dit niet, geef dan per omgaande de juiste contactpersoon door aan Rijkswaterstaat via de contactgegevens onderaan deze brief.

Contactpersoon gemeente:

H. Toonen (H.Toonen@gooisemeren.nl)

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**
Meerjarenprogramma
Geluidsanering (MJPG)

Datum

21 november 2016

Ons kenmerk

RWS00049-2-4177

ProRail

Wanneer zich binnen uw gemeentegrenzen spoorwegen bevinden, dan zal mogelijk ook ProRail uw gemeente benaderen. Voor vragen over MJPG-spoor kunt u contact opnemen met de contactpersoon die vermeld staat in de brief die u van ProRail heeft gekregen of zult krijgen.

Vragen?

Voor een nadere toelichting kunt u contact opnemen met Christian Slot, project-leider MJPG voor Rijkswaterstaat West-Nederland Noord. Hij is bereikbaar via christian.slot@rws.nl en 06-11526465.

Indien u vragen krijgt van uw inwoners over het MJPG dan kunt u hen verwijzen naar de gratis Landelijke Informatielijn van Rijkswaterstaat, 0800-8002.

Ik kijk uit naar een constructieve samenwerking met uw gemeente in het beschermen van bewoners tegen geluidshinder.

Met vriendelijke groet,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
de hoofdingenieur-directeur Rijkswaterstaat West-Nederland Noord

A.P. Delpeut

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**
Meerjarenprogramma
Geluidsanering (MJPG)

Datum
21 november 2016

Ons kenmerk
RWS00049-2-4177

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20951 2500 EZ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Ministerie van
Infrastructuur en Milieu**

Plesmanweg 1-6
2597 JG Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-4561111

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/116737

Datum 1 september 2016
Betreft Uitvoering Meerjaren Programma Geluidsanering (MJPG)

Geachte voorzitter,

Bij brief van 20 november 2015¹ heb ik u geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van het Meerjaren Programma Geluidsanering (MJPG). Ik heb aangegeven bijsturing van het MJPG onvermijdelijk te achten met het oog op de voortgang van de geluidsanering en een efficiënte besteding van middelen. Uitgangspunt van deze bijsturing is om enerzijds zo veel mogelijk geluidgehinderden op de hoogst belaste locaties zo goed mogelijk te beschermen met de meest efficiënte maatregelen. Anderzijds wil ik recht blijven doen aan het budgetgestuurde karakter van het MJPG.

Om de meeste bescherming te kunnen bieden, stel ik voor de regelgeving zodanig aan te passen dat alleen efficiënte maatregelen getroffen hoeven te worden. Ook stel ik een prioriteringsregeling voor op basis waarvan de zwaarste gevallen als eerste worden aangepakt. Op deze manier verwacht ik dat we met inachtneming van het budget zoveel mogelijk bewoners tegen de gevolgen van geluidshinder kunnen beschermen. Om mogelijke misverstanden te voorkomen: uiteindelijk valt er niemand buiten de boot. Indien geen maatregelen kunnen of hoeven te worden getroffen, blijft bescherming in de woning altijd overeind via de zogenaamde binnenwaarde. Dit gebeurt via gevelisolatie. Ik kijk daarbij ook naar mogelijkheden dit te combineren met thermische isolatie. In het navolgende zet ik uiteen hoe de bijsturing inhoudelijk vorm krijgt.

Overigens heb ik al eerder aangegeven dat ook bewoners beschermd gaan worden tegen mogelijke geluidshinder vanuit windturbines. Gelet op de discussie over sanering in relatie tot de beschikbare budgetten zal de regeling per 1 januari 2017 in plaats van 1 januari 2016 in werking treden.

Eerste stap wijziging regelgeving

De Regeling geluid milieubeheer en de Regeling doelmatigheid geluidmaatregelen Wet geluidshinder bevatten randvoorwaarden waaraan geluidmaatregelen moeten voldoen zodat alleen doelmatige maatregelen worden getroffen. Door deze randvoorwaarden enigszins aan te passen, kan naar verwachting een substantiële

¹ Kamerstukken II 2015/16, 32 252, nr. 56.

besparing worden bereikt, terwijl toch zoveel mogelijk geluidgehinderden zo optimaal mogelijk worden beschermd. Ik ben voornemens de wijziging van bovengenoemde regelingen op korte termijn in werking te laten treden.

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/116737

Er komen daarmee nieuwe randvoorwaarden voor de lengte en hoogte van nieuwe geluidschermen en geluidwallen, alsook nieuwe randvoorwaarden voor de verhoging van bestaande schermen en wallen. De aanpassing leidt er toe dat te korte en erg hoge schermen en wallen voortaan niet meer hoeven te worden meegenomen in de afweging bij de opstelling van saneringsplannen. Dit leidt tot kostenbesparingen. Te korte en zeer hoge schermen en wallen hebben namelijk een relatief geringe effectiviteit. Te korte schermen en wallen leiden er ook toe dat relatief weinig woningen voordeel ondervinden van de maatregelen. Een nieuw geluidscherm of een nieuwe geluidwal zal daarom effect moeten hebben op een groter deel van de te saneren woningen. Bij erg hoge schermen en wallen is het extra effect op leefniveau klein ten opzichte van minder hoge schermen en wallen. Daarnaast bestaan er tegen hoge schermen en wallen vaak bezwaren vanwege visuele hinder. De maximale hoogte voor spoor schermen wordt nu 5 meter en voor schermen langs rijkswegen 8 meter.

Ook de verhoging van bestaande schermen en wallen wordt aan strengere randvoorwaarden onderworpen. Verhoging van een bestaand scherm betekent in de praktijk vaak dat het oude scherm eerst afgebroken moet worden omdat de constructie en/of fundering van schermen onvoldoende is. Daarom wordt geregeld dat bij verhoging van niet ophoogbare bestaande schermen een minimum geldt voor het te verhogen deel: bij wegen 3 meter en bij spoor 2 meter. Op deze wijze wordt voorkomen dat bestaande schermen, die nog lang mee kunnen, worden afgebroken om er bijvoorbeeld een nieuw scherm van slechts één meter hoger neer te kunnen zetten.

Tot slot zullen in bovengenoemde regelingen ook vergelijkbare randvoorwaarden worden opgenomen voor de plaatsing van raildempers.² Ook de plaatsing van raildempers zal een effect moeten hebben op een groter deel van de te saneren woningen. Dit levert eveneens een besparing op.

Ook na aanpassing van deze randvoorwaarden blijft de bescherming op grond van de binnenwaarde (het maximale geluidniveau in de woning) gehandhaafd. Dat betekent dat als schermen, wallen of raildempers niet voldoen aan de nieuwe randvoorwaarden, gevelisolatie als maatregel in beeld komt. Gevelisolatie is vaak aanmerkelijk goedkoper dan het plaatsen van een scherm. Op deze wijze blijven omwonenden beschermd tegen een te hoge geluidbelasting binnenshuis.

Prioritering

Bovengenoemde eerste fase in de wijziging van regelgeving levert naar verwachting een substantiële besparing op voor de uitvoering van het MJPG. Op basis van deze aanpassingen zal onderzocht worden welke geluidmaatregelen moeten worden genomen en wat de kosten daarvan zijn. Deze gegevens zijn nodig om in 2018 te kunnen komen tot een definitieve prioritering van de maatregelen, waarna de saneringsplannen kunnen worden afgerond. Zelfs met de nu voorgestelde aanpassingen verwacht ik dat er een verschil tussen de raming en

² Een raildemper is een constructie aan het spoor waardoor het geluid van treinpassages afneemt.

het budget zal zijn. Bescherming tegen negatieve effecten van te hoge geluidniveaus acht ik bijzonder belangrijk, maar ik ben genoodzaakt om gegeven de thans beschikbare middelen keuzes te maken bij de toekomstige prioritering van maatregelen. Juist vanwege het grote belang van het terugdringen van negatieve (gezondheids)effecten kies ik er daarbij voor om prioriteit te gaan geven aan de hoogste belaste gevallen. De aanpak gaat uit van drie klassen:

- Klasse 1: zonder saneringsmaatregel is de geluidbelasting aan de gevel meer dan 10 dB boven de drempelwaarde voor sanering (die respectievelijk 65 dB bij rijkswegen en 70 dB bij spoor bedraagt). De geluidniveaus liggen dan dus boven de 75 dB (weg) of 80 dB (spoor).
- Klasse 2: zonder saneringsmaatregel is de geluidbelasting aan de gevel meer dan 5 dB boven de drempelwaarde. De geluidniveaus liggen dan boven de 70 dB (weg) of 75 dB (spoor).
- Klasse 3: overige gevallen (zonder saneringsmaatregel is de geluidbelasting aan de gevel 5 dB of minder boven de drempelwaarde).

Ons kenmerk
IENM/BSK-2016/116737

De indeling in klassen weerspiegelt de mate van de ervaren hinder en van de gezondheidseffecten, reden waarom klasse 1 de hoogste prioriteit moet krijgen en vervolgens de klassen 2 en 3. Op basis van de thans beschikbare gegevens wordt er van uitgegaan dat de zwaarst belaste gevallen (klasse 1) volledig kunnen worden gesaneerd door een pakket van bron- en overdrachtsmaatregelen binnen het beschikbare budget. Het streven is om ook de situaties in klasse 2 door middel van bron- en overdrachtsmaatregelen aan te pakken. Op basis van de huidige gegevens kan nog niet worden vastgesteld welk deel van klasse 2 in aanmerking komt voor bron- of overdrachtsmaatregelen. Wanneer voor woningen in klasse 2 of 3 binnen het beschikbare budget geen doelmatige geluidbeperkende (bron- of overdrachts)maatregelen getroffen kunnen worden en de binnenwaarde voor deze woningen wordt overschreden, worden gevelisolerende maatregelen getroffen.

Daar deze prioritering van geluidmaatregelen nu nog geen onderdeel uitmaakt van de wijze waarop geluidmaatregelen worden bepaald, zal te zijner tijd een nieuwe wijziging van de regelgeving nodig zijn.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Sharon A.M. Dijkma

